

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

**Laudatio de la prof. Lida Violeta Asencios
Trujillo pronunciada en l'acte de la seua
investidura com a Doctora "Honoris Causa"
per la Universitat de València per la prof. Ana
María Botella Nicolás**

València, 5 de desembre de 2025

Excel·lentíssima i Magnífica Senyora Rectora de la
Universitat de València,

Autoritats Acadèmiques,

Membres del Claustre de doctors i doctores de la
Universitat de València,

Senyores i senyors:

Inicie aquesta Laudatio corresponent a la gratitud
de la nostra rectora, la professora Mavi Mestre, pel
gran honor que em dispensa en fer-me aquest regal
de pronunciar la Laudatio a la doctora Lida Violeta
Asencios Trujillo.

La Universitat de València celebra hui un dels actes
més solemnes i, alhora, més entranyables de la vida
universitària: la investidura com a Doctora Honoris
Causa d'una personalitat la trajectòria exemplar de la
qual honra l'esperit mateix de la universitat.

Cada vegada que la universitat atorga aquest títol, no sols ret homenatge a una persona, sinó que reconeix un itinerari vital que encarna el sentit més noble del saber: en el cas que ens ocupa, servir el bé comú a través del coneixement, l'educació i la gestió pública. Amb aquest reconeixement, la Universitat de València posa en valor no sols una acadèmica d'excel·lència, sinó una dona que ha consagrat la seua vida a l'educació com a ferramenta de transformació social, al lideratge universitari exercit amb convicció i ètica, i a la defensa de la qualitat educativa en l'espai iberoamericà.

En aquest context, és per a mi un honor i un privilegi presentar la Laudatio de la doctora Lida Violeta Asencios Trujillo, rectora de la Universidad Nacional de Educación Enrique Guzmán y Valle, coneguda amb orgull al Perú com La Cantuta, bressol de mestres i símbol de la vocació educativa llatinoamericana.

La doctora Lida Asencios Trujillo va nèixer amb una vocació inequívoca per l'ensenyament, una passió que l'ha acompanyada des dels seus primers anys de formació. La seua trajectòria acadèmica és un exemple de perseverança, excel·lència i coherència: és doctora en Ciències de l'Educació per la Universidad Inca Garcilaso de la Vega, llicenciada en Educació per la Universidad Nacional de Educación Enrique Guzmán y Valle i llicenciada en Administració per la Universidad Nacional José Faustino Sánchez Carrión.

A aquests èxits se suma el grau de Magíster en Administració per la prestigiosa Universidad ESAN i una estada acadèmica a la San José State University, a Califòrnia, on va enfortir la seua visió internacional sobre la gestió educativa i universitària.

La seua sòlida formació multidisciplinària —que conjuga la pedagogia, la gestió i l'administració— es tradueix en una comprensió integral de la universitat com a institució viva, espai de coneixement, però

també de servei a la societat.

La doctora Asencios Trujillo ha desenvolupat una carrera universitària exemplar a la Universidad Nacional de Educación Enrique Guzmán y Valle, en la qual ha exercit tots els nivells de responsabilitat possibles, des de la docència fins a la màxima autoritat acadèmica.

El seu recorregut és testimoni d'una dedicació constant i d'una vocació pel lideratge acadèmic sustentada en l'ètica, la transparència i la recerca de l'excel·lència.

A la seua universitat ha sigut degana de la Facultat de Tecnologia, directora de l'Escola de Postgrau, secretària general, vicerectora d'administració, vicerectora d'investigació, i des de maig de 2021, rectora. Poques trajectòries expressen amb tanta claredat la confiança institucional i el reconeixement d'una comunitat acadèmica com la seua.

En l'àmbit editorial, va ser fundadora i directora de la revista científica ConCiencia EPG, la primera publicació indexada de la seua universitat, pionera a obrir les portes de La Cantuta a la comunitat científica internacional. Sota el seu impuls, la investigació educativa peruana ha guanyat visibilitat i presència en xarxes internacionals, contribuint al fet que el pensament llatinoamericà dialogue en igualtat amb altres tradicions acadèmiques.

Però més enllà dels seus títols i càrrecs, la doctora Lida Asencios representa una idea: la de l'educació com a acte d'esperança. La seua trajectòria encarna la fermesa de qui creu que educar és sembrar futur; que liderar una universitat és custodiar la dignitat del coneixement i que formar docents és construir ciutadania.

Per això, la Universitat de València, amb aquest doctorat Honoris Causa, reconeix en ella una aliada del pensament crític, una defensora del magisteri i una

dona de conviccions fermes que ha fet de l'educació la seua vocació i el seu destí.

En un país i en un continent on els desafiaments educatius són immensos, la seua trajectòria demostra que la gestió pot ser també un acte pedagògic: gestionar no sols els recursos, sinó els somnis, els talents i les oportunitats de milers de joves que confien en la universitat pública com a via de transformació personal i col·lectiva.

Com a docent, ha format generacions de professionals compromesos amb el seu país, i ha defensat sempre la idea que el coneixement sense ètica es buida de sentit, i que la formació sense valors no construeix ciutadania.

La seua veu, pausada i ferma, s'ha escoltat en els fòrums nacionals i internacionals, recordant que el paper del magisteri no es mesura sols pel seu saber, sinó per la seua capacitat d'inspirar.

En la seua condició de rectora, la doctora Asencios ha promogut activament l'obertura de la seua universitat al món. Gràcies al seu impuls, la Universidad Nacional de Educación Enrique Guzmán y Valle ha consolidat convenis amb institucions d'Amèrica, Europa i, especialment, amb la Universitat de València, dins del marc de col·laboració acadèmica que uneix l'educació superior del Perú i d'Espanya. En aquest sentit, el seu lideratge ha contribuït a reforçar el diàleg entre les nostres universitats, obrint noves rutes de col·laboració que consoliden una autèntica comunitat iberoamericana del coneixement.

La seua carrera ha sigut reconeguda per múltiples institucions, no sols pels seus mèrits acadèmics, sinó per la seua integritat personal, la seua capacitat de diàleg i el seu ferm compromís amb l'equitat i la transparència. Com a degana del Colegio de Doctores en Educación del Perú, ha defensat la importància de la investigació com a sustent del desenvolupament nacional, impulsant la dignificació del treball docent

i l'enfortiment de la cultura científica.

En tots els àmbits on ha actuat —la gestió, la docència, la investigació o la cooperació— la doctora Asencios ha deixat una petjada de rigor, de servei i d'humanitat.

Però, si alguna cosa distingeix la doctora Lida Asencios Trujillo, és el seu profund sentit ètic i humà. En temps en què l'educació s'enfronta a desafiaments complexos —tecnològics, socials i polítics—, ella ha sabut mantindre la serenitat de qui entén que la universitat és, abans que res, una comunitat de persones, i que la seua missió fonamental és cultivar el pensament lliure, crític i solidari.

El seu lideratge femení, serè i ferm, representa un exemple inspirador per a les noves generacions d'acadèmiques i gestores universitàries. En un àmbit on les dones han hagut d'obrir-se camí amb esforç, la doctora Asencios simbolitza la força tranquil·la de la intel·ligència i la convicció que l'autoritat s'exercix

des del servei.

La seua trajectòria ens recorda que l'educació transforma quan s'exercix amb empatia, amb escolta i amb un compromís autèntic amb la veritat.

És també inquietud de la Dra. Asencios aspectes transversals a l'educació, entre altres temes, els relacionats amb la salut, la repercussió de la pandèmia, les ferramentes digitals, les relacions familiars en contextos de vulnerabilitat.

La seua investigació sobre l'ús de la plataforma Moodle com a entorn d'ensenyament virtual, per exemple, no va ser sols un estudi tècnic: va ser una crida a reconèixer les bretxes digitals que enfronten molts docents, especialment aquells de generacions que no van créixer amb aquestes tecnologies.

Va detallar la funció de l'aprenentatge respecte de les necessitats de la societat actual, on va destacar la importància de formar capacitats de manera integral,

incloent-hi l'aspecte afectiu.

Va identificar la importància de la investigació formativa en el procés d'ensenyament-aprenentatge, element essencial per a afavorir el desenvolupament de competències cognitives i transferibles en l'estudiantat, com ara la reflexió, l'anàlisi i l'argumentació, a més de contribuir a la millora del seu rendiment acadèmic.

I, quan parla de qualitat educativa, ho fa amb una lucidesa que convida a reconsiderar-ho tot. Assenyala que les avaluacions, tal com les coneixem, potser no arriben a mostrar la complexitat real del que viu l'estudiantat. Mesurar l'aprenentatge o l'eficàcia de la docència incumbeix també altres aspectes poc assajats, com ara les noves tecnologies i l'ambient acadèmic.

Igualment, es va preocupar per la correlació entre el temps dedicat a l'estudi i el resultat en els exàmens, amb el propòsit d'identificar els principals factors predictius de l'èxit acadèmic. I, si bé el temps

d'estudi influïx significativament en la probabilitat, les qualificacions obtingudes en avaluacions prèvies constitueixen un predictor més precís del rendiment, diu la doctora Asencios. Les conclusions obtingudes en l'estudi oferixen implicacions valuoses per a orientar els docents i responsables de polítiques en el disseny d'intervencions més eficaces que afavorisquen l'èxit estudiantil.

També va analitzar currículums, concloent, entre altres qüestions, que l'enfocament per competències busca sintetitzar les demandes socials i, tanmateix, no s'explicita el mecanisme mitjançant el qual s'incorporen aquestes expectatives. Els plans d'estudi continuen elaborant-se predominantment en espais acadèmics, sense una vinculació efectiva amb la realitat del context.

Com assenyalà encertadament la doctora Lida Asencios Trujillo, pel que fa als fonaments de la didàctica específica —els currículums de la qual es configuren

sota l'enfocament per competències i s'inscriuen en un paradigma constructivista— és indispensable que aquests fonaments s'articulen amb coherència amb els múltiples factors que els integren, assegurant així la seua consistència acadèmica i rellevància formativa. Les didàctiques específiques són, en certa manera, el cor tècnic de l'ensenyament: aquell conjunt de sabers que permet que cada especialitat trobe la seua forma més clara, més viva, de transmetre's. Gràcies a elles, l'ensenyament es convertix en un ofici cuidat, precís, ple d'intenció. Per això, és tan important que tant el professorat com els equips de govern prenguen plena consciència del paper que exercixen. Perquè la seua labor no és sols aplicar metodologies i tècniques: és exercir un lideratge silenciós però profund, un lideratge docent que orienta, inspira i dona sentit a l'aprenentatge de tota una comunitat.

I, encara que tots aquests estudis naixen de l'experiència peruana de la doctora Asencios, manquen de qualsevol biaix, perquè les temàtiques

que aborda són universals: preocupacions, desafiaments i reflexions que ens resulten familiars també ací, a la Universitat de València. El seu treball, en aquest sentit, transcendeix fronteres i ens parla a tots, connectant realitats diferents amb una mirada profundament humana i compartida.

Permeten-me, en un punt i a banda, compartir una xicoteta analogia: el meu avi també va tindre catorze germans, igual que la Dra. Asencios. Ell ens va transmetre un profund amor i respecte pels altres, però, sobretot, una cura especial per aquells que ens envolten. Fill de mestre a Astúries, aquella dedicació i aquell sentit de protecció s'expressaven, inevitablement, a través de l'ensenyament. Recorde que el camí de tornada del col·legi a casa es convertia en un joc de descobriment: repassàvem les províncies d'Espanya a través de les matrícules dels cotxes, transformant cada trajecte en una lliçó. Cada encontre amb ell era una oportunitat d'aprenentatge, sempre orientat a enfortir les nostres habilitats i preparar-nos

per a la vida amb afecte i atenció. Va convertir la cura en una forma d'ensenyament.

La Dra. Asencios transferix eixe mateix llegat familiar a la seua vocació. Estén l'actitud de la cura a l'atenció que l'alumnat mereix i que representa la finalitat de la seua disposició com a docent. Amb aquestes cures, amb aquesta atenció personal, es construïxen xicotets mons que units evolucionen afortunadament cap a un benestar comú.

Transmetre com cuidar és realment la funció de la formació del professorat. La humanitat ha construït el llenguatge, les matemàtiques, una convivència social, la música, les ciències biològiques, la física, l'astronomia... totes les disciplines i àmbits de coneixement que actualment s'emprenen a les universitats. Però sobresurt especialment la ciència d'ensenyar a ensenyar.

La formació del professorat és una pràctica o un procés per a formar educadors a través de planificació, estratègies, gestió, avaluacions, metodologies... un conjunt de coneixements, una ciència on el lideratge, com bé va dir la Dra. Asencios, és necessari per a l'eficàcia en el funcionament de les institucions educatives i perquè la qualitat docent incremente l'impacte en l'aprenentatge de l'estudiantat, que en definitiva és el nostre treball i la nostra vocació.

Per tot això, la Universitat de València acull hui amb emoció la investidura de la doctora Lida Violeta Asencios Trujillo com a Doctora Honoris Causa, incorporant-la al seu claustre com a membre d'honor d'aquesta casa d'estudis fundada fa més de cinc segles, i que compartix amb la seua universitat germana peruana la vocació humanista de formar persones lliures, crítiques i compromeses amb la societat.

Aquest reconeixement transcendeix allò individual: representa també un homenatge a l'educació pública,

a la universitat llatinoamericana i a totes les dones que, des del coneixement i la gestió, sostenen els fonaments de les nostres institucions acadèmiques.

Estimada doctora Lida Violeta Asencios Trujillo:

Hui la Universitat de València li obri les seues portes i el seu cor.

La rep no sols pels seus mèrits, que són molts, sinó pel seu exemple, per la seua visió i pel seu compromís inquebrantable amb l'educació com a ferramenta de transformació humana.

Reba aquest reconeixement com a expressió de respecte i gratitud, però també com a símbol d'una aliança entre dues universitats que compartixen un mateix somni: el d'una educació al servei de la justícia, la cultura i la pau.

Permeten-me acabar amb unes paraules que reflectixen l'esperit d'aquesta cerimònia:

“Educar és creure en la possibilitat de la perfecció humana”. La seua vida, doctora Asencios, és una prova d’eixa creença. La seua trajectòria ens ensenya que el coneixement, quan es viu amb generositat i compromís, es convertix en l’acte més alt d’esperança.

En nom del Claustre, de la comunitat universitària i de tots aquells que creiem en la força transformadora de l’educació, enhorabona, doctora Lida Violeta Asencios Trujillo. El seu exemple ens recorda que la universitat no és sols un lloc on s’ensenya, sinó un espai on es somia i es transforma el món.

La Universitat de València s’honra hui en comptar-la entre els seus.

Moltes gràcies.

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

**Laudatio de la prof. Lida Violeta Asencios
Trujillo pronunciada en el acto de su
investidura como Doctora “Honoris Causa”
por la Universitat de València por la prof. Ana
María Botella Nicolás**

València, 5 de diciembre de 2025

Excelentísima y Magnífica Señora Rectora de la
Universitat de València,

Autoridades Académicas,

Miembros del Claustro de doctores y doctoras de la
Universitat de València,

Señoras y señores:

Inicio esta Laudatio correspondiendo a la gratitud de nuestra rectora la profesora Mavi Mestre por el tremendo honor que me dispensa al hacerme este regalo de pronunciar la Laudatio a la doctora Lida Violeta Asencios Trujillo.

La Universitat de València celebra hoy uno de los actos más solemnes y, a la vez, más entrañables de la vida universitaria: la investidura como Doctora Honoris Causa de una personalidad cuya trayectoria ejemplar honra el espíritu mismo de la universidad.

Cada vez que la universidad otorga este título, no solo

rinde homenaje a una persona, sino que reconoce un itinerario vital que encarna el sentido más noble del saber: en el caso que nos ocupa, servir al bien común a través del conocimiento, la educación y la gestión pública. Con este reconocimiento, la Universitat de València pone en valor no solo a una académica de excelencia, sino a una mujer que ha consagrado su vida a la educación como herramienta de transformación social, al liderazgo universitario ejercido con convicción y ética, y a la defensa de la calidad educativa en el espacio iberoamericano.

En este contexto, es para mí un honor y un privilegio presentar la Laudatio de la doctora Lida Violeta Asencios Trujillo, rectora de la Universidad Nacional de Educación Enrique Guzmán y Valle, conocida con orgullo en el Perú como La Cantuta, cuna de maestros y símbolo de la vocación educativa latinoamericana.

La doctora Lida Asencios Trujillo nació con una vocación inequívoca por la enseñanza, una pasión

que la ha acompañado desde sus primeros años de formación. Su trayectoria académica es un ejemplo de perseverancia, excelencia y coherencia: es doctora en Ciencias de la Educación por la Universidad Inca Garcilaso de la Vega, licenciada en Educación por la Universidad Nacional de Educación Enrique Guzmán y Valle y licenciada en Administración por la Universidad Nacional José Faustino Sánchez Carrión.

A estos logros se suma el grado de Magíster en Administración por la prestigiosa Universidad ESAN y una estancia académica en la San José State University, en California, donde fortaleció su visión internacional sobre la gestión educativa y universitaria.

Su sólida formación multidisciplinar -que conjuga la pedagogía, la gestión y la administración- se traduce en una comprensión integral de la universidad como institución viva, espacio de conocimiento, pero

también de servicio a la sociedad.

La doctora Asencios Trujillo ha desarrollado una carrera universitaria ejemplar en la Universidad Nacional de Educación Enrique Guzmán y Valle, en la que ha desempeñado todos los niveles de responsabilidad posibles, desde la docencia hasta la máxima autoridad académica.

Su recorrido es testimonio de una entrega constante y de una vocación por el liderazgo académico sustentada en la ética, la transparencia y la búsqueda de la excelencia.

En su universidad ha sido decana de la Facultad de Tecnología, directora de la Escuela de Posgrado, secretaria general, vicerrectora de administración, vicerrectora de investigación, y desde mayo de 2021, rectora. Pocas trayectorias expresan con tanta claridad la confianza institucional y el reconocimiento de una comunidad académica como la suya.

En el ámbito editorial, fue fundadora y directora de la revista científica ConCiencia EPG, la primera publicación indexada de su universidad, pionera en abrir las puertas de La Cantuta a la comunidad científica internacional. Bajo su impulso, la investigación educativa peruana ha ganado visibilidad y presencia en redes internacionales, contribuyendo a que el pensamiento latinoamericano dialogue en pie de igualdad con otras tradiciones académicas.

Pero más allá de sus títulos y cargos, la doctora Lida Asencios representa una idea: la de la educación como acto de esperanza. Su trayectoria encarna la firmeza de quien cree que educar es sembrar futuro; que liderar una universidad es custodiar la dignidad del conocimiento y que formar docentes es construir ciudadanía.

Por ello, la Universitat de València, con este doctorado Honoris Causa, reconoce en ella a una aliada del pensamiento crítico, a una defensora del magisterio

y a una mujer de convicciones firmes que ha hecho de la educación su vocación y su destino.

En un país y en un continente donde los desafíos educativos son inmensos, su trayectoria demuestra que la gestión puede ser también un acto pedagógico: gestionar no solo los recursos, sino los sueños, los talentos y las oportunidades de miles de jóvenes que confían en la universidad pública como vía de transformación personal y colectiva.

Como docente, ha formado generaciones de profesionales comprometidos con su país, y ha defendido siempre la idea de que el conocimiento sin ética se vacía de sentido, y que la formación sin valores no construye ciudadanía.

Su voz, pausada y firme, se ha escuchado en los foros nacionales e internacionales, recordando que el papel del magisterio no se mide solo por su saber, sino por su capacidad de inspirar.

En su condición de rectora, la doctora Asencios ha promovido activamente la apertura de su universidad al mundo. Gracias a su impulso, la Universidad Nacional de Educación Enrique Guzmán y Valle ha consolidado convenios con instituciones de América, Europa, especialmente, con la Universitat de València, dentro del marco de colaboración académica que une a la educación superior del Perú y de España. En este sentido, su liderazgo ha contribuido a reforzar el diálogo entre nuestras universidades, abriendo nuevas rutas de colaboración que consolidan una auténtica comunidad iberoamericana del conocimiento.

Su carrera ha sido reconocida por múltiples instituciones, no solo por sus méritos académicos, sino por su integridad personal, su capacidad de diálogo y su firme compromiso con la equidad y la transparencia. Como decana del Colegio de Doctores en Educación del Perú, ha defendido la importancia de la investigación como sustento del desarrollo nacional, impulsando la dignificación del trabajo

docente y el fortalecimiento de la cultura científica.

En todos los ámbitos donde ha actuado -la gestión, la docencia, la investigación o la cooperación- la doctora Asencios ha dejado una huella de rigor, de servicio y de humanidad.

Pero, si algo distingue a la doctora Lida Asencios Trujillo, es su profundo sentido ético y humano. En tiempos en que la educación se enfrenta a desafíos complejos -tecnológicos, sociales y políticos-, ella ha sabido mantener la serenidad de quien entiende que la universidad es, ante todo, una comunidad de personas, y que su misión fundamental es cultivar el pensamiento libre, crítico y solidario.

Su liderazgo femenino, sereno y firme, representa un ejemplo inspirador para las nuevas generaciones de académicas y gestoras universitarias. En un ámbito donde las mujeres han debido abrirse camino con esfuerzo, la doctora Asencios simboliza la fuerza tranquila de la inteligencia y la convicción de que la

autoridad se ejerce desde el servicio.

Su trayectoria nos recuerda que la educación transforma cuando se ejerce con empatía, con escucha y con compromiso auténtico con la verdad.

Es también inquietud de la Dra. Asencios aspectos transversales a la educación, entre otros temas, los relacionados con la salud, la repercusión de la pandemia, las herramientas digitales, las relaciones familiares en contextos de vulnerabilidad.

Su investigación sobre el uso de la plataforma Moodle como entorno de enseñanza virtual, por ejemplo, no fue solo un estudio técnico: fue un llamado a reconocer las brechas digitales que enfrentan muchos docentes, especialmente aquellos de generaciones que no crecieron con estas tecnologías.

Detalló la función del aprendizaje respecto a las necesidades de la sociedad actual, donde destacó la importancia de formar capacidades de manera

integral, incluyendo el aspecto afectivo.

Identificó la importancia de la investigación formativa en el proceso de enseñanza-aprendizaje, elemento esencial para favorecer el desarrollo de competencias cognitivas y transferibles en el estudiantado, tales como la reflexión, el análisis y la argumentación, además de contribuir a la mejora de su rendimiento académico.

Y, cuando habla de calidad educativa, lo hace con una lucidez que invita a reconsiderarlo todo. Señala que las evaluaciones, tal como las conocemos, quizá no alcancen a mostrar la complejidad real de lo que vive el estudiantado. Medir el aprendizaje o la eficacia de la docencia incumbiría también otros aspectos poco ensayados, como es el caso de las nuevas tecnologías y el ambiente académico.

Igualmente, se preocupó por la correlación entre el tiempo dedicado al estudio y el resultado en los exámenes, con el propósito de identificar los

principales factores predictivos del éxito académico. Y, si bien el tiempo de estudio influye significativamente en la probabilidad, las calificaciones obtenidas en evaluaciones previas constituyen un predictor más preciso del rendimiento, dice la doctora Asencios. Las conclusiones obtenidas en el estudio ofrecen implicaciones valiosas para orientar a docentes y responsables de políticas en el diseño de intervenciones más eficaces que favorezcan el éxito estudiantil.

También analizó currículos, concluyendo entre otras cuestiones que, el enfoque por competencias busca sintetizar las demandas sociales y, sin embargo, no se explicita el mecanismo mediante el cual dichas expectativas son incorporadas. Los planes de estudio continúan elaborándose predominantemente en espacios académicos, sin una vinculación efectiva con la realidad del contexto.

Como señala acertadamente la doctora Lida Asencios Trujillo, en lo referente a los fundamentos de la

didáctica específica -cuyos currículos se configuran bajo el enfoque por competencias y se inscriben en un paradigma constructivista-, es indispensable que dichos fundamentos se articulen con coherencia con los múltiples factores que los integran, asegurando así su consistencia académica y su relevancia formativa. Las didácticas específicas son, en cierto modo, el corazón técnico de la enseñanza: ese conjunto de saberes que permite que cada especialidad encuentre su forma más clara, más viva, de transmitirse. Gracias a ellas, la enseñanza se convierte en un oficio cuidado, preciso, lleno de intención. Por eso, es tan importante que tanto el profesorado como los equipos de gobierno tomen plena conciencia del papel que desempeñan. Porque su labor no es solo aplicar metodologías y técnicas: es ejercer un liderazgo silencioso pero profundo, un liderazgo docente que orienta, inspira y da sentido al aprendizaje de toda una comunidad.

Y, aunque todos estos estudios nacen de la experiencia peruana de la doctora Asencios, carecen de cualquier

sesgo, porque las temáticas que aborda son universales: preocupaciones, desafíos y reflexiones que nos resultan familiares también aquí, en la Universitat de València. Su trabajo, en ese sentido, trasciende fronteras y nos habla a todos, conectando realidades distintas con una mirada profundamente humana y compartida.

Permítanme, en un punto y aparte, compartir una pequeña analogía: mi abuelo también tuvo catorce hermanos, al igual que la Dra. Asencios. Él nos transmitió un profundo amor y respeto por los demás, pero, sobre todo, un cuidado especial por quienes nos rodean. Hijo de maestro en Asturias, esa dedicación y ese sentido de protección se expresaban, inevitablemente, a través de la enseñanza. Recuerdo que el regreso del colegio a casa se convertía en un juego de descubrimiento: repasábamos las provincias de España a través de las matrículas de los coches, transformando cada trayecto en una lección. Cada encuentro con él era una oportunidad de aprendizaje,

siempre orientado a fortalecer nuestras habilidades y prepararnos para la vida con cariño y atención. Convirtió el cuidado en una forma de enseñanza.

La Dra. Asencios transfiere ese mismo legado familiar a su vocación. Extiende la actitud del cuidado a la atención que el alumnado merece y que representa la finalidad de su disposición como docente. Con estos cuidados, con esta atención personal, se construyen pequeños mundos que unidos evolucionan afortunadamente hacia un bienestar común.

Transmitir cómo cuidar es realmente la función de la formación del profesorado. La humanidad ha construido el lenguaje, las matemáticas, una convivencia social, la música, las ciencias biológicas, la física, la astronomía... todas las disciplinas y ámbitos de conocimiento que actualmente se acometen en las Universidades. Pero sobresale especialmente la ciencia de enseñar a enseñar.

La formación del profesorado es una práctica o

un proceso para formar educadores a través de planificación, estrategias, gestión, evaluaciones, metodologías... un conjunto de conocimientos, una ciencia donde el liderazgo, como bien dijo la Dra. Asencios es necesario para la eficacia en el funcionamiento de las instituciones educativas y para que la calidad docente incremente el impacto en el aprendizaje del estudiantado, que en definitiva es nuestro trabajo y nuestra vocación.

Por todo ello, la Universitat de València acoge hoy con emoción la investidura de la doctora Lida Violeta Asencios Trujillo como Doctora Honoris Causa, incorporándola a su claustro como miembro de honor de esta casa de estudios fundada hace más de cinco siglos, y que comparte con su universidad hermana peruana la vocación humanista de formar personas libres, críticas y comprometidas con la sociedad.

Este reconocimiento trasciende lo individual: representa también un homenaje a la educación

pública, a la universidad latinoamericana y a todas las mujeres que, desde el conocimiento y la gestión, sostienen los cimientos de nuestras instituciones académicas.

Querida doctora Lida Violeta Asencios Trujillo

Hoy la Universitat de València le abre sus puertas y su corazón.

La recibe no solo por sus méritos, que son muchos, sino por su ejemplo, por su visión y por su compromiso inquebrantable con la educación como herramienta de transformación humana.

Reciba este reconocimiento como expresión de respeto y gratitud, pero también como símbolo de una alianza entre dos universidades que comparten un mismo sueño: el de una educación al servicio de la justicia, la cultura y la paz.

Permítame terminar con unas palabras que reflejan el espíritu de esta ceremonia:

“Educar es creer en la posibilidad de la perfección humana”. Su vida, doctora Asencios, es una prueba de esa creencia. Su trayectoria nos enseña que el conocimiento, cuando se vive con generosidad y compromiso, se convierte en el más alto acto de esperanza.

En nombre del Claustro, de la comunidad universitaria y de todos quienes creemos en la fuerza transformadora de la educación, felicidades, doctora Lida Violeta Asencios Trujillo. Su ejemplo nos recuerda que la universidad no es solo un lugar donde se enseña, sino un espacio donde se sueña y se transforma el mundo.

La Universitat de València se honra hoy al contarla entre los suyos.

Muchas gracias.

